

byt daleko vhodnější, než je můj, a že vás rovněž nebude stát ani cent. Protože jste však byl připraven odejít, rozumíte patrně mým pohnutkám a není třeba široce a dlouze o nich mluvit.“

„Je třeba, pane profesore! Bojím se o Henryho, vlastně o vás.“

„Všechno klidně přenechte mně. Vy za to nemůžete, že vaše přítomnost provokovala Henryho k invektivám, jaké já prostě nesnesu. Sám jsem vinen, trpívám iluzemi.“

„Kdyby mi bylo dopřáno víc času a příležitosti, změnil bych Henryho. Ale teď už nelze nic dělat. Ovšem, jedno vám musím říci, pane profesore, ač mi to není dvakrát příjemné: Henry si namlouvá, že mě potřebuje, a bude soptit, až mě tu nenajde.“

„Nenajde vás! Ani zde, ani jinde. Nikdy se nedoví, kde jste, neřeknu mu to. A... povím vám zcela otevřeně... nějaký jeho mimořádně zuřivý výbuch by mi nevadil, spíše naopak. Mám všeho po krk! Stačí zcela nepatrná scéna, a můj syn bude odvezen ve svěrací kazajce do ústavu pro nebezpečné alkoholiky. Nevím, co je na tom k smíchu, doktore!“

„Já se nesměji, pane profesore. Je mi hrozně líto...“

„Koho? Nás obou?“

„Ano, obou!“

„A myslíte si, že vše, co dělám a ještě udělám, je následek špatného svědomí, co? Proč neodpovídáte?“

„Protože teď nemyslím na vás, pane profesore, ani na Henryho, jen na svou práci.“

„Nebojte se o ni! V novém bytě se jí budete moci věnovat od rána do noci. Představte si trošku mou situaci, já také musím pracovat a snad i má práce má jakýsi význam!“

„Jistě, pane profesore, ale o vaši práci se zajímá tolik lidí, o mou téměř nikdo. Přitom já nejsem nic, kdežto má práce je všechno. Bohužel, jen to ubohé nic upoutává pozornost lidí, má národnost, má minulost, mé soukromí, můj zevnějšek, mé chování, zvyky a zlozvyky, jen to vnější, ubohé, nešikovné, nemohoucí... Mám v hrsti veliký dar a jdu s ním mezi lidi, prosím je snažně, aby mi dopřáli klid a čas k otevření dlaně. Ale oni dumají nad mými prsty,

nad zápěstím, nad žilami a klouby, říkají si, jaká je tohle obyčejná ruka, jak divné prsty a ošklivý nehet u palce, ne, ne, nejsme zvědaví na to, co hrst může dát, až se otevře!“

Oba si hledí do očí. Dlouho a upřeně. Něco mezi nimi jhne.

„Co byste dělal, doktore, na mém místě?“

„Zabil bych v sobě především pravou příčinu veškeré úzkosti.“

„Vybízíte mě k vraždě syna?“

„Příčina není syn, aspoň ne hlavní příčina.“

„Už zase jsme někde, kde jsem se nechtěl octnout! Doktore, uvěřte mi, když řeknu, že se s vámi nerad loučím? Telefonoval jsem své dobré přítelkyni, paní Carson Woolfové. Je to vdova po americkém žurnalistovi, má osmiletou dcerku, je neobyčejně bohatá, bydlí sama s děvčátkem, sluhou a služebnou v Greenwich Village, ví o vás vše, co je třeba vědět, a dává vám na libovolně dlouhý čas celý dům k dispozici. Byl bych rád, kdybyste se nastěhoval zítra nebo pozítří. Ani paní Breenová nesmí vědět, kde budete bydlet, moc mluvím, a Henry by se to mohl dovědět. Prosím vás ve vašem vlastním zájmu, abyste pozvání paní Woolfové přijal a nepokoušel se hledat jiný byt. Nenajdete jej, situace je opravdu horší než zlá.“

„Děkuji vám upřímně, pane profesore. Můžete-li, nezapomínejte na mne ve zlém. Tíše, Blackie, tíše, povídám!“

„Co se to děje s tím psem?“

Profesor nevěděl a dr. Marek také ne. Pes vyl a nedal se nikým utiшит.

KAPITOLA ČTVRTÁ

JE KONEC PROSINCE 1945, osm hodin večer. Paní Carson Woolfová sedí potmě na pohovce, kouří a baví se tím, že pozoruje fantastické proměny předmětů vyplouvajících z temnot, když občas z ulice reflektor nějakého vozu chrstne trochu záře do oken. Nesní ani nebdí, je pohroužena do onoho podivného duševního stavu, v němž

myšlenky mají formu barev nebo vůní a v němž člověk neuvažuje v slovech, nýbrž v náladách. Paní Woolfová každého dne, když nejsou v domě hluční hosté, vysedává po večeri takhle potmě, zapalujíc cigaretu od cigarety a chutnající všemi smysly bezobsažnou nudu. A tyto chvíle polodřímotné zahálčivosti jsou vedle hodin spánku jediným únikem z nezměnitelného řádu šedivého života. Znudění lidé touží většinou po akci, po něčem novém, nepředvídaném, po ději se zápletkami, ale paní Carson Woolfová už dávno není zvědava na žádnou událost, neboť právě děj jejího nesplavného osudu ji k smrti nudí. O její osobnost, o její stavení a jeho ovzduší tříští se každá nová příhoda a každé dobrodružství, zanechávající před prahem domu své vzrušující náplně a vstupující dovnitř jen štěrbinkami, odrané a banální k uzívání. Paní Woolfová v samých zárodcích událostí — v zazvonění telefonu, v zaklepání na dveře, v příchodu listonoše, v radostném nebo plačtivém výkřiku dcerčiny — čte s únavnou spolehlivostí pokračování děje i závěr. Je jí jako vězňovi, kterému je dovoleno číst jen jednu jedinou knihu. Ale paní Woolfová nečte román, ani lyriku, čte svůj vlastní život, z něhož únik nevede na žádný karneval citů a nových zkušeností, nýbrž do bezmyšlenkovitého ticha.

V sousední místnosti se naříkavě rozlehl úder hodin. Je půl deváté.

Protáhla se, uhasila cigaretu a vstala. Bude třeba poslat Nancy na lože, sedět u ní do devíti hodin, pak dávat pozor, zda si dcerka nerozsvítí a nepokračuje ve čtení, potom odejít do ložnice, říci služebné, jež již bude čekat na prahu, že nic nepotřebuje, odstrojít se, zapnout rádio, poslouchat do desíti nebo do půl jedenácté, napsat dopis, bude-li mít náladu...

Buch! Co to bylo? Překotil Frank židli? Nejspíš. Je v posledních dnech hrozně nešikovný, patrně je zamilován a chce se ženit, chodí jako náměsíčník... Ale co teď zase to bylo, u všech všudy? Rozsvítla.

Slyší úprk kroků na schodech a změt rozčilených hlasů. Mluví Frank, křičí cosi nesrozumitelného služebná a Nancy do toho úpěnlivě volá: „Mami, mami!“

Paní Carson Woolfová není znepokojena. Neumí být znepokojena. Jen oči se zvědavě rozšiřují, ale prsty poklidně hladící vlasy vyjadřují jasně skepsi, že by byla možná jakákoli výjimečná událost.

Do dveří vpadl sluha Frank. Bez zaklepání. Byl tak vyděšen, že koktal:

„Mrs Woolfová... náš host... doktor Marek... se skácel... je bez vědomí! Co mám dělat?“

Jako by hned nerozuměla. U kořene nosu naskočily tři vrásky, hlava se tázavě nachýlila a ústa se pootvěřela k otázce. Ach, ten člověk nahoře! Bůh ví, že na něho zapomněla. Dům je příliš velký a on je příliš nenápadný, nebýt Nancy, jež se do něho hned zamilovala a neustále o něm mluví, paní Woolfová by se teď jistě otázala Franka, kdože vlastně ztratil vědomí. Skácel se! Aby tak umřel! Copak dělat v podobné situaci? Zavolá lékaře, ovšem! Ale něco třeba vykonat, než lékař přijde. Do pokoje vpadla rudovlasá Nancy.

„Mami! Mami! Já ho viděla a teď je mi taková zima a bojím se! Pročpak umřel?“

„Neumřel, Nancy! Kde je Ann? Ach, tady jste, zůstaňte chvíli s Nancy, já půjdu k němu nahoru, a vy, Franku, zatím telefonujte doktoru Forbesovi, aby k nám hned přišel.“

„Mami, já chci s tebou!“

„Ne, miláčku, musíš zůstat tady. Jemu se jen udělalo špatně, to přejde, tobě bylo o tvých narozeninách také nedobře, nepamatuješ se? A za dva dny jsi byla zdráva. Tak jděte, Franku, nač čekáte?“

Paní Carson zvolná stoupá po schodech. Koberec na schodišti činí její kroky neslyšitelnými, hluk je pouze dole, kde Frank rozčileně řve do telefonu a Nancy něco vzlykavě vykládá, kolem ní je však ticho a v ní také. Už dávno se nestalo, aby byl porušen monotónní chod jejího večerního počínání, a už tak dávno ji nic nepřinutilo dávat mimořádné rozkazy a jednat za jiné. Naposledy, když jejího muže ranila mrtvice. Avšak na to nikdy nevzpomíná, protože dovede těm ošklivým vzpomínkám poručit, aby se rozutekly, když cítí, že se blíží.

Vedle dveří vedoucích do pokoje doktora Marka visí na zdi veliké broušené zrcadlo vejčitého tvaru. Na vteřinu na sebe paní Carson pohlédla. A hned si uvědomila, že činí něco neobvyklého. Pohlíží na sebe do zrcadla jen ráno v koupelně a večer před spaním. Proč teď?

Vstoupila. Ležel na perském koberci uprostřed místnosti právě pod lustrem. Dva knoflíky od kabátu se utrhyly a skutálely se k pravé noze. Zvedla je, dříve než mu pohlédla do obličeje. Zdálo se, že spí. Oči měl zavřeny a zhluboka dýchal. Poklekla k němu a pocítila rozpaky. Chtěla se dotknout jeho čela, ale v poslední chvíli strhla dlaň. Chudák! Má asi nemocné srdce. Neříkal něco takového hned prvního dne, když k ní přišel? Už si nevzpomíná. Pozoruje ho, hezký člověk, ale chorobně bledý a chodí hrozně shrbeně! Patrně mnoho prožil, však říkal, že byl ve válce — nebo se paní Carson mylí?

Dotkla se jeho spánku a dr. Marek otevřel oči. Prudce jimi zamžikal, škubl celým tělem a chtěl se nadzvednout. Paní Woolfová ho přiměla — víc gestem než tlakem prstů —, aby zůstal ležet. Usmála se a trochu se zapýřila.

„Copak to provádíte?“

Septal, snaže se všemožně zvýšit hlas:

„Je mi nesmírně líto... já...“

„Tiše, nenamáhejte se, lékař zde bude za okamžik, já opravdu nevím, co s vámi mám zatím dělat.“

„Kdybyste byla tak laskava... je to v mém kufru... v pravém rohu na dně... malá lahvička...“

Vstala a otevřela kufr, který stál hned vedle stolu se stohem rozházeného papíru. Ruka se prodírala ke dnu a oči přelétly povrch. Na pečlivě srovnaných knihách, sešitech, kapesnících a svetrech ležela fotografie ženy. Cosi jako zvědavost se ozvalo v paní Carson, leč fotografie byla obrácena hlavou vzhůru a dlaň zatím vyhmátla lahvičku.

„Je to ono?“

„Ano, tisíc díky!“

„Počkejte, dojdou vám pro lžičku.“

„Není třeba.“

Už dokázal zvednout se na loktech.

„Zavolám teď Franka, aby vám pomohl na lože.“

„Ne, prosím vás, nechci a nesmím vás obtěžovat! Mne tolik mrzí, že...“

„Nic vás nemusí mrzet, nebuďte bláhový, od zítřka se začnu o vás víc starat, to nejde, abyste tolik pracoval! Především budete odpočívat a zotavovat se, ostatně uslyšíme, co řekne lékař.“

„Jsem vám tolik, opravdu tolik povděčen, že to ani nedovedu vyslovit, ale pro lékaře nebylo třeba posílat. Vidíte, už mohu mluvit hlasitě a také...“

„Pěkně prosím, nepokoušejte se sám povstat, aspoň to mi udělejte k vůli, já půjdu teď pro Franka. Nancy pro vás pláče, Ann má z leknutí třesavku a Frank kvůli vám koktá. Krásně umíte děsit lidi, jen co je pravda! Jak je vám?“

„Nic mi již nechybí, věřte mi!“

„Tak vás tedy opustím, a buďte poslušný, než přijde Frank, nehybejte se!“

Jdouc kolem zrcadla, znovu na sebe pohlédla. Tentokrát dlouze a upravila si šedivou vlnu ve vlasech.

„Tvůj přítel, Nancy, je zase živ a zdrav, ale zatím k němu nechodí. Kde je Frank? Co dělá v kuchyni? Jděte za ním, Ann, ať pomůže pacientovi na lože.“

„Mami, neuhodil se, jak upadl?“

„Neuhodil.“

„Mami, on byl také v Paříži jako ty, ale on tam byl nedávno, když se začala válka. Umí francouzsky, ty taky?“

„Jen trochu, Nancy. Copak ti ještě vypravoval?“

„Jak utíkal před Němci. Víš, Němci by ho byli zastřelili, kdyby se jim byl dostal do rukou. On se schovával. Proč Němci tolik zabíjeli?“

„Ve válce se lidé vždycky zabíjejí navzájem, válka je hrozná. Ale teď je zase na zemi mír a lidé budou hodnější.“

„I Němci?“

„Snad, Nancy, já Němce neznám. A co ti ještě říkal?“

„Že má doma chlapečka. Je mu devět let a píše mu a také fotografii mi ukázal.“

„Tak vidíš, mně se nepochlubil! A o své ženě neříkal nic?“

Paní Carson se opět začervenala. A červená se jindy zřídakakdy. Byla ráda, že v předsíni zadrnčel zvonek, takže neslyšela dceřinu odpověď.

„To je jistě doktor Forbes, teď už musíš jít spat, miláčku, přijdu ti dát ještě dobrou noc.“

Vyšla do předsíně.

„Dobrý večer, doktore, máme hosta a rozstonal se nám. Omdlel.“

„Dobrý večer, Mrs Woolfová. To je příjemný host, co? No, podíváme se na něho. Nazdar, Nancy, co jsi dostala k vánocům? Musíš se mi pochlubit! Kdepak je pacient? Nahore první dveře napravo?“

„Ne, nalevo, Ann, dovedte doktora a pak jděte s Nancy. Já zůstanu ještě chvíli dole. Nic nepotřebuji. Ať Nancy nechodí k nemocnému.“

Vrátila se, usedla do křesla, sáhla po cigaretě, a když ji zapálila, zhasila světlo. Vše se dalo automaticky, jen myšlenky byly vyplašeny a nechtěly se změnit ve skupenství barv. Byly zakukleny do slov a hlučely.

Zajímavý člověk. Nějaký chudák. Copak asi dělá v Americe, když má dítě v Evropě? Mluvil o nějaké lékařské práci a o stipendiu, také profesor Wagner něco takového říkal. Profesor Wagner — až teď si to uvědomuje — hovořil velmi záhadně. Že si váží svého bývalého žáka, ale že syn... Co to jen vykládal o synovi? To je pěkné nadělení mít takového potomka! Mrs Carson by ho už dávno byla vyhnala z domu! Zdrží se dr. Forbes dlouho u pacienta? Že také Forbes něco nedělá, aby zhubl! Vypadá jako sud, a ty odulé tváře! Je to vlastně divné, volat k lékaři lékaře. Opravdu nevšední host, jemný, plachý, zdivočilý, ulekaný — ta fotografie v jeho kufru a ... Když už si ho paní Woolfová k sobě vzala, musí se o něho víc starat, a on nesmí žít jako poustevník! Sezve nějaké lidi, schválně kvůli němu, ale koho? Profesor Wagner říkal, že nepřijde, dokud dr. Marek bude u ní bydlet. A paní Carson je tak nepozorná ke všemu, co jí lidé povídají, že se ani neptala na bližší vysvětlení. Synáček páně profesorův v tom jistě bude! Ale kde stojí psáno, že dr. Marek brzy odejde? Je to vlastně hřích, mít v dnešní době celý dům prázdný. Musí se doktora Marka trochu vyptat, co se to dělo u profesora Wagnera, a vůbec, i jinak se ho bude vyptávat.

něco? Přestává se snad nudit? Kdyby tohle dnešní událost dokázala způsobit, tedy paní Carson... Co udělá? Hej, co udělá? Žádný rozpačitý smích, s pravdou ven, co udělá?

Oharek cigarety mění pokoj v loď, hle, paluba a kolem ní zelenošedý živel. Co je ten lesklý pruh vzadu? Země! Kdy k ní dopluje, kdy vystoupí na pevnou půdu?

A budou poletovat klepy kolem paní Carson! Na to může vzít jed. Jako tenkrát, když u ní celý měsíc bydlil bratranec David. Bože můj, lidé jsou pitomí! Ale kdyby se aspoň dokázala hněvat na tu jejich hloupost!

Kdosi sestupuje po schodech, tahle sloní chůze může ohlašovat jen příchod doktora Forbesa. Ach, zase vstávat a zase rozsvěcet!

„Pojďte dál, doktore, posaďte se, co si vypijete?“

„U vás mi nejvíc chutná dry Martini,“ funí tlouštík a těžce dosedá.

Paní Carson jde k domácímu telefonu: „Haló, Franku, přineste dry Martini a pro mne pomerančovou šťávu.“

Usedá na své místo, zapaluje cigaretu, hledí ke stropu a diví se, že potřebuje sbírat tolik síly k lhostejné otázce:

„Co se mu stalo?“

„Abych pravdu řekl, nejsem si docela jist. Musil bych ho mít v ordinaci a trochu si s ním pohrát. Ale on mě nepotřebuje, je to chlapík, ví lépe než já, co mu je a jak se léčit. Mrs Woolfová, kde jste ho našla? Ten člověk je hotová lékařská encyklopedie, jen anglicky by mohl umět trochu lépe.“

„Nechte teď, doktore, jeho angličtinu. Je to vážné?“

Pátravě na ni pohlíží. Patrně tón otázky ho překvapil. Paní Carson však pohotově uvádí doktorovo vtíravé překvapení na pravou míru.

„Inu, nechci, aby mi tady umřel!“

A má náhle na sebe zlost. Proč tohle řekla? Je to surové! Co jí záleží na dohaděch ztučnělého Forbesa?

„Take it easy, take it easy, on vám neumře! Já myslím, že se mu udělalo nevolno z přepracovanosti. To, co mi pověděl o svém srdci, není znepokojující.“

Paní Carson zuří: ten idiot ho neprohližel, jen se s ním bavil! Ale vinu má ona, proč ho zavolala, když ví, že je to

tulpas? Vida ho! Div mu sliny netekou po bradě, jak teď bere Frankovi s podnosu sklenku!

„Na vaše zdraví, Mrs Woolfová! Odkud se znáte s tím českým lékařem?“

„Profesor Wagner mi ho doporučil. Nemohl nikde nalézt byt.“

„Ó, profesor Wagner!“

Jen se neposlintej, pitomče! soptí paní Carson. Dr. Forbes druhým douškem vyprázdnil sklenku a rozvažoval: dá mi přinést ještě jednu, nebo nedá? Usoudil, že nedá, a nadzvedl se, ale hned si řekl, že třeba ještě něco prohodit, než odejde.

„Jsem hrozně utahán, letos řádí chřipka jako divá a má dost ošklivý průběh.“

„Slyšela jsem.“

Tloušťák zneklidněl. Myslí si: Nyní se již zvednu, paní je v špatné náladě, je s ní řeč jako rozprávka, potřebovala by mužského, než vyhasne. A co vlastně já vím? Třeba má dva na každém prstu. Není ošklivá, i když nejčerstvější zboží nabídnout nemůže.

„Well, děkuji vám, Mrs Woolfová, kdyby se snad — ale neočekávám to — objevily nějaké komplikace, zavolejte. Hlavně ať moc nepracuje, jinak, jak povídám: take it easy! Dobrou noc.“

„Dobrou noc, doktore.“

Zůstala sedět a uhasila cigaretu. Jakmile lékař odešel, přestala naslouchat svým podrážděným myšlenkám. Hlavu tížila únava a prsa rozmrzelost, jejíž pramen se nesnažila hledat. Kolik může být hodin? Vždyť je to jedno! Ann ji beztoho zavolá, než Nancy usne. Opět zhasit? Ne, k vypinači je daleko. Zamhouřila oči. Ve tmě, rozjiskřené vnějším světlem, mihlo se několik obrazů. Lesní pěšinka. Potom mořské písčité pobřeží. A zase pěšinka a podél ní smrky a modřiny. Pěšinka vede k moři, odkud zaznívá násilný dívčí smích. Tak se směje příliš mladé děvče jen v přítomnosti muže. „Carson, Carson,“ odtrhuje se od toho smíchu, „kde jsi, on mě trápí!“ Carson se schovává za stromy. Schovává se před tím voláním a ještě před někým. Ten někdo ji dohonil. Vidí jen jeho ústa, na něž se klade prst. „Tiše, ať o nás nevědí,“ říkají ústa s černým knírkem. Také ona šeptá: „Dobře, ale nechte

mě! Prosím vás...“ Sama se směje právě tak jako děvče, jež ji volalo od břehu. Už nevidí žádná ústa, ani prst, ani knírek, vidí jen modrou oblohu a cítí na sobě ruce, cizí ruce, jak ji svírají kolem pasu, kolik je těch rukou? Jsou současně na tvářích a na prsou a na zádech, ach, vždyť to nejsou ruce, nýbrž vlny, pluje v moři, daleko od břehu, vidí plachetky na obzoru a arabesky racků na nebi... Paní Carson usnula.

Probudila se a pocítila, že jí na rtech dohořívá smích ze snu. Zvláštní věc: usnula při rozsvícené lampě! Bože, kolik je hodin? Jedenáct a deset minut! Nancy už jistě spí. Ann zde patrně byla a netroufala si paní vzbudit. Výborně! Nyní vlastně ví, proč otálela jít za dítětem: tajně někde v koutku duše věřila, že se jí podaří utéci každovečerní proceduře. Proč si to nepřiznat? Nechtěla vidět ani služebnou, ani Nancy. Vyprostila se z chodu domácího řádu, když dr. Marek omdlel, a potom jí bylo nepříjemné vracet se do něho. Nyní může jít rovnou do své ložnice, nemusí se nikde zastavovat a nemusí nikomu říkat totéž, co říkala včera a před měsícem a co bude opakovat zítra večer a za týden večer.

Jde po špičkách a zháší. Zastavuje se opět před vejčitým zrcadlem a hledí zkoumavě na sebe. Usmívá se, pak je vážná, mračí se a zase je přísná... Ach, kdo je to? Na prahu stojí on. Jeden druhého se nesmírně polekal, ale ona se vzpamatovala rychleji.

„Co to provádíte, doktore! Proč neležíte? A proč jste oblečen, jako byste se chystal k návštěvě? Copak mi to děláte?“

„Odpusťte, mám opravdu smůlu, vyrušuji, když chci být nejméně viditelný a slyšitelný. Dostal jsem žízeň a chtěl jsem si dojít do kuchyně...“

„Hned se vraťte! Přinesu vám vodu — nebo něco jiného? Vy jste lékař, víte tedy nejlépe, co smíte a co nesmíte. Mám vám přinést něco lahodnějšího než vodu?“

„Nic... prosím vás, nic! Proč jsem jen vyšel z pokoje? Já bych teď raději...“

„Jste opravdu dítě! Přinesu vám oranžádu. A už se se mnou nepřete!“

O tři dny později kolem čtvrté hodiny odpolední zakle-

pal dr. Marek na dveře jídelny. Paní Carson mu hned sama otevřela.

„Pojďte dál a posadte se... No, ovšem, vyhlédněte si nejnepohodlnější křeslo! Tady se posadte, ne, polštář nikam neodkládejte, nebo nerad sedíte na měkkém? Poslala jsem pro vás Franka, protože si musíme spolu promluvit. Vy mě, doktore, trápíte!“

Paní Carson si dává veliký pozor na slova i na tón a hned v duchu klasifikuje výsledky svého úsilí. Přátelsky káravý hlas se jí vydařil, určitý odstup také, zato ten nešťastný chvat, v jakém hovoří, je mimo plán a není právě nejpřirozenější.

Hraje-li paní Carson trochu sestru a trochu matku, hraje on výtečně syna nebo mladšího bratra. Provinile klopi oči a milým úsměvem naznačuje, že jde o hru.

„Rekl jsem vám to několikrát: mám smůlu, paní Carson (zaplať Bůh, že se odnaučil říkat Mrs Woolfová, snad později odpadne i to Mrs, ale když Evropanům připadá divné mluvit neformálně!), chtěl bych vás potěšit, a zatím vás zarmucuji. Nejsem si však vědom žádného prohřešku.“

„Teď vážné slovo, doktore, vy nesmíte nějaký čas pracovat. Jak s vámi mám mluvit? Buďte ohleduplný ke mně, když už na sebe jste macešský. Chcete se mi zde těžce rozstonat?“

„Já musím pracovat, paní Carson! Hodně a rychle, práce mi neškodí a jsem si jist, že vás už nikdy neznepokojím.“

Přestal se usmívat a přestal si hrát. Jaký tón teď nasadit?

„O čem vlastně pracujete?“

Pohlédl na ni vděčně.

„Vás to skutečně zajímá? Víte jistě, co je vysoký krevní tlak, nuže...“

„Moment, to vím až příliš dobře, vysoký krevní tlak způsobil, že jsem vdova. O tomhle námětu raději nemluvme.“

„Odpusťte.“

„Prosím vás, řekněte mi, omlouvají se všichni Evropané pořád jako vy a jsou všichni tak smutní?“

„Já nejsem smuten, paní Carson.“

„Tak tedy ne! Překypujete veselím. Co jsem ještě měla na srdci? Ano, jsem opravdu hloupá žena. Jak jsem vám tuhle večer přinesla oranžádu — vzpomínáte si? Vy byste byl schopn na to zapomenout — pověděla jsem vám úmyslně

velmi mnoho o sobě. To nebylo proto, že se ráda zpovídám, nýbrž jen pro vaše osmělení, plachý lékaři! Vždyť vy nemáte s kým o sobě hovořit, ještě tak Nancy něco prozradíte, ale Nancy je dítě. Mlčíte-li nepřetržitě, jak potom nemáte vězet až po uši v evropském zármutku? Nesmějte se tak tragicky, člověče, vždyť úsměv vám zřejmě působí bolest!“

Tohle nebylo moudré, nutno s ním mluvit jinak, je jako na trní, podivín!

„Evropu nestihá smutek, paní Carson, Evropu pronásleduje neštěstí. Snad šťastná Amerika je smutnější než Evropa, nevím, netroufám si posoudit, žiji zde poměrně příliš krátkou dobu.“

„Hm, co pokládáte za smutek Ameriky?“

„Chvat a chlad, chlad, který je i v tom, co na povrchu hřeje. Nejčastěji na mne padne americký smutek, když vidím vaše hřbitovy. Jako byste pohřbívali samé sebevrahy a jako byste všichni věřili, že jen jednou se člověk narodí a jen jednou provždy umře.“

„Tomu já opravdu věřím, vy ne? Podle toho, co mi povídáte, chystáte se brzy opustit Ameriku.“

„Nevím.“

„Nemáte nikoho doma, kdo...?“

„Kdo na mne čeká? Pochybují.“

„Nancy mi něco vykládala, že v Praze žije váš chlapeček.“

„Ano. Píše mi. Jistě nerad jako každé dítě, ale lidé mu říkají, aby psal. Nezná mě a nepamatuje se na mne.“

„Máte tedy aspoň nějaké plány?“

„Ovšem! Musím dokončit svou práci.“

„Proč?“

„Jak mám odpovědět? Vždyť jenom práce dává nějaký obsah našemu životu.“

„Měl jste být duchovním nebo aspoň vychovatelem. Já nepracuji, jak vidíte, nemá tedy můj život žádný obsah?“

„Na to můžete odpovědět jen vy a později také Nancy.“

„Když vás tak poslouchám, jsem přece jen ráda, že jsem Američanka. Vy Evropané jste podivní pavouci.“

„Mám rád Ameriku.“

„Tak žádné poklonkování! Nejsem reportérka a má první otázka nezněla — how do you like America?“

„Já to také neřekl, že jsem myslil na vás.“

„Děkuji, galantní muži! A nač jste právě ráčil myslit?“
„Zase na svou práci, Amerika mi k ní poskytuje tolik, tolik možností, a přeče...“

„Dopovězte!“

„A přeče jí, myslím, nedokončím. Nikoli vinou Ameriky, ale vinou lidí, kteří jsou přibližně stejní všude na světě.“

„Poslyšte, zajímavý cizince, co mi to vlastně povídáte? Zní to jako výčitka na mou adresu. Nejste u mne spokojen? Odpovězte s bezohlednou upřímností!“

„Paní Carson, vždyť víte, jak jsem vám vděčen, od dětství ke mně nikdo nebyl tak laskav jako vy. Nicméně tolik už toužím po tom, abych přestal být hostem. Pochopte to: sedm let utíkám ze země do země; pokud nevojančím, žiji výhradně z pohostinství. Teď je po válce a já mám konečně trochu peněz, mám stipendium, příležitost k práci, významné práci, ale čert chce, abych i nadále byl hostem.“

„Co je na tom tak strašlivého?“

„Abychom něco vykonali, musíme si přeče věřit. Být hostem, trvale hostem — podlamuje sebedůvěru.“

„Jste opravdu bláhový. Víte právě tak dobře jako já, že Amerika nikomu nic zadarmo nedá — kromě příležitosti. Stipendium naší university by mělo být injekcí i pro velmi ochořelé sebedůvědomí. Co chcete na bohatých Američanech? Aby hořekovali nad Evropou a nad vámi? To neumějí. Američané mají šeky. Dotkne-li se někdo jejich srdce, nefňukají, neupadají do sentimentality, nemluví do větru, nýbrž vytáhnou šekovou knížku. Neumějí a ani nemohou nic jiného udělat. A šeky nepodpisují darmošlapům. Vy nepotřebujete peníze, potřebujete byt. Já vám jej mohu poskytnout a poskytnuji jej ráda. Co ještě chcete?“

Chvilí uvažoval. Potom se rozhodl pro původní polovážný a položertovný tón:

„Chci, abyste věřila v mou hlubokou vděčnost za byt. A ještě chci, abyste mi, prosím, nebránila v práci.“

„Pro mne a za mne se tedy upracujte k smrti. A teď laskavě vyslechněte, co zase já chci na vás. Nebo mám čekat, až to sám uhodnete?“

Vtom jí blesklo hlavou, že hostu nemá říkat, co na něm

chce, zejména ne tomuto nedobrovolnému hostu. Bylo však pozdě.

„Velmi vás prosím, abyste mi to pověděla.“

„Už opět prosíte! Nuže, pracujte si, jak je libo, ale myslte trochu na to, že paní Carson, které jste přeče tolik zavázán, je k šilenství unuděna. Prostě — myslíte občas na ni a účastněte se jejich společenských večírků. Neuškodí vám, poznáte-li lépe Američany, zejména když ti Američané docházejí do domu.“

„Dobře, paní Carson.“

Do pokoje vběhla Nancy. Trochu šla a trochu skákala. Nejříve spatřila matku, jež se zachmuřila.

„Mami, já ti musím něco vypravovat.“

Náhle se obrátila a uviděla doktora Marka. Hned zapomněla na slíbené vyprávění i na matku a rozběhla se k hostu tak prudce, že by málem byla upadla. Zachytil ji. Oba se smáli. Paní Carson se k nim připojila o něco později.

„Tady jste! Já vás všude hledám.“

„Říkala jsem ti nesčetněkrát, abys nechodila za doktorem a abys ho nevyrušovala!“

„Ale vždyť on chce, abych ho navštěvovala.“

„To je tedy něco jiného. Nancy, chovej se slušně a nelez lidem na kolena!“

„Doktore, vypravujte mi zase něco! Mami, doktor měl šest bílých králíků, když byl malý, a také ovečku a u své babičky musil hlídat krávy. Že je to pravda? Co se stalo s tou ovečkou?“

„Všechno se, Nancy, dovíš, ale později, teď musím odejít.“
Paní Carson k němu překvapeně vzhledla.

„Odejdete z domu?“

„Ano, telefonoval jsem známým lékařům, za nimiž se chci brzy navečer podívat do nemocnice. Potřebuji si tam něco ověřit.“

„Která je to nemocnice?“ zeptala se téměř přísně.

„Manhattan General.“

Zapýřila se:

„Jsem jako policajt, odpusťte! Ráda bych však věděla, jde-li tam opravdu proto, že si potřebujete něco ověřit, či proto, že se necítíte zdráv.“

„Proč mi nevěříte? Já umím špatně lhát.“

„Slyšíš, Nancy? Vezmi si příklad z doktora Marka a nikdy nelži! A teď pojď se mnou, podíváme se do kuchyně.“

Vyšly, držíce se za ruce. Obě se několikrát ohlédly.

„Mami, půjdeme po špičkách a polekáme Franka. Vybafe-
neme na něho.“

„Takový ošklivý žert nikdy nedělej, ale chceš-li jít jednou
tiše, budu ráda, protože stále dupeš, až se celý dům otřásá.“

„Ó, já umím také chodit tiše, koukej!“

Šla tanečním krokem s rozpřaženými pažemi jako provazo-
lezec. Také paní Carson bezděky teď kráčela po špičkách.
Nevyplatilo se jí to, vyslechla, co neměla slyšet, a vyslechla
to také Nancy, neboť dveře do kuchyně byly otevřeny. Mlu-
vila Ann a odpovídal Frank:

„Jak to dopadne, co myslíš?“

„Buď odtud odejde, nebo se to skončí svatbou. Nevidíš, jak
chce omládnout?“

„Když prý něco vyříznou opici a našijí to na člověka, tak
ten člověk omládne. Ale je to těžká operace.“

„Myslíš, že se dá Mrs Woolfová operovat?“

„Maminka se nedá operovat, to není pravda,“ křičela roz-
hořčeně Nancy a několikrát dupla.

V těch dvou by se byl krve nedořezal. Ann vyhrkly slzy.
Paní Carson nevěnovala služebnictvu jediný pohled, prošla
se inkvizitorky po kuchyni a nahlédla několikrát na plotně
pod pokličky.

„Nancy, nechceš jít do svého pokoje? Můžeš se zastavit
v mé ložnici. Na posteli najdeš malý balíček, je pro tebe.“

„Oh boy,“ vykřikla Nancy a hnala se pryč z kuchyně.

Frank pokročil nejistě k paní domu, napřimil se a otázel
se zdrceně:

„Mrs Woolfová, přejete si, abych odešel ještě dnes? Ode-
jdu, jenom prosím, abyste odpustila Ann, protože ona...“

„Neblázněte a nezpovídejte se mi ze své lásky. Mně po va-
šich citech nic není. A vám po mých domnělých citech právě
tak málo. To bylo nechutné, co jste tady žvanili, ale snad si
nemyslíte, že jste mě urazili? A už o tom nemluvmel!“

Ann hlasitě vzlykala a Frank kajicně sklonil hlavu. Přitom
si myslil: ta ženská se nezlobí! Snad dokonce něco z toho, co
vyslechla, dělalo jí dobře. Everything can happen here!

Nebylo celých devět hodin večer, když dr. Marek opustil
nemocnici. Ráno padal mokrý sníh a odpoledne přšelo, ale
teď se v kalužích nejfantastičtějších forem zrcadlilo jasné ne-
be s hvězdami a měsícem na oblačném prámu. Ve vlnách
větru s nádechem tepla a pod kapucí syrově přílnavé noci
může snadno člověk zapomenout, odkud vyšel a kam jde,
neboť každý doušek vzduchu je nasát vůní vzpomínek na od-
váté časy a odplulé krajiny.

Park s nezřetelnými siluetami stromů a ztichlé ulice, po-
stříkané nebeským stříbrem, halí se do jinotajného temna a
zase z něho vystupují, mámice smysly i vzpomínky. Dlažbu,
domy, rozplihlá světla lamp i mátohy chodců přestrojuje ša-
lebná stínohra co chvíli v nové podoby. Trochu sníte a tro-
chu bdíte a trochu se opájíte svěžestí, kterou vítr natrhal až
kdesi v krajích jara, a teď ji setřásá do klína zimní noci.

Dr. Marek byl zmámen nepřirozeně vlhrou nocí. Hezkou
chvíli bloudil nazdařbůh, než našel — daleko od nemocnice
— stanici autobusů. Tam patrně vystřízlivěl jen na chvíli,
neboť se zeptal strážníka, jak se dostane nejrychleji domů, a
když strážník řekl, že autobusem s tabulkou „crosstown“, za-
sněně poděkoval a vzápětí vstoupil do autobusu s nápisem
„uptown“. Ve voze seděl strnule a hleděl upřeně na jedno
místo. Trvalo to mnoho minut. Když se probral a vyhlédl
oknem, zjistil, že jaksepatří zabloudil. Byl na východě kdesi
u 66. ulice.

Vystoupil a rozmrzele se rozhlížel. Na všech stranách ne-
zřetelné pyramidy cihel bez omítky. Jako by ani jediná z těch
vysokých, ponurých budov nebyla dostavěna, a činžáky se
zdály vymřelé. Přesl jízdní dráhu a potkal dvě babičky
s šátky na hlavách; mluvily česky. Zaradoval se: tady nablíz-
ku je přece česká čtvrť, ano, v okolí 72. ulice — byl tam jen
jednou, brzy po příjezdu do New Yorku. Co kdyby se tam teď
opět podíval?

Šel. Prohlížel si výklady s českými nápisy a vždy prudce
stanul, kdykoliv zaslechl mateřštinu. Česky mluvili jen starší
lidé, usmíval se na ně a tak tak, že jim nepodával ruku. Ale celá
ta končina vězela v zakletí smutku, světla plála jaksí nesměle
a zdráhavě odhalovala vzdornou chudobu nevlídných činžáků,
sešněrovaných železem záchranných schůdků a žebříků.

Z pivnic a barů zaznívaly americké a české odrhovačky. Naslouchal jim. Ty české písně slyšel naposledy, když ještě nosil krátké kalhoty.

Vstoupil do lokálu s nápisem „U páva“ a octl se v zakouřené místnosti s osmi stoly a pultem. Za pultem stál šedivý, obtloustlý muž v bílé zástěře, měl skřípec a četl noviny. Vypadal daleko spíše jako profesor nebo pan rada z ministerstva než hostinský. Návštěva byla chabá, asi pět hostů, z nichž tři hráli karty. A hádali se. Věty oznamovací byly pronášeny česky, neuctivé věty rozkazovací a nadávky byly anglické.

„Co si dáte?“ zeptal se hostinský, nepřestávaje číst. „Pivo?“
„Rád bych nejdříve něco pojedl.“

Muž v bílé zástěře naráz nechal čtení, sňal s nosu skřípec, opustil své místo a přistoupil k hostovu stolu.

„K jídlu? Vy ste tady poprvé, co?“

„Ano. Proč?“

„V tyhle době je přec kuchyně zavřena. Kdybyste si přál párky, vohřál bych je. Ste z československýho konzulátu?“

„Ne.“

„To je dobře.“

„Proč?“

„Nemáme ty pány rádi, aspoň my tady „U páva“ je moc nemilujem,“ řekl za hostinského jeden z těch, kteří nehráli karty. Vzal svou sklenici a bez vyzvání usedl ke stolu doktora Marka. Byl to asi padesátiletý, scvrklý a ohnutý človíček s věčně zaměstnanými prsty a s nenechavýma očima.

„Tak co? Mám vohřát ty párky?“

„Ovšem, pane vrchní.“

„Já jsem hostinskéj, ale říkejte mi Joe. Ste dlouho v Americe?“

„Ne příliš dlouho.“

„Vrátíte se do Československa?“ zeptal se onen scvrklý mužik, lově cosi ukazováčkem na hladině svého piva.

„Patrně ano, ale teď mám v Americe ještě něco na práci.“

„Co bude s pivem? Chcete ho hned, nebo až k párkům?“

„Až k párkům, pane Joe.“

„Jenom — Joe, pane si nechte vod cesty, my si tady na tituly nepotrpíme, že ne, Nováku?“

odpověděl. Jeho neklidné šedivé oči vážily a měřily doktora Marka tak nerozpačitě, jako by patřily vyšetřujícímu soudci a jako by dr. Marek seděl na lavici obžalovaných.

„Ste intelektuál?“

Dr. Marek se usmál. Slovo „intelektuál“, pronesené s dávkou sarkasmu, znělo v šeplových ústech onoho chlapíka bizarně.

„To teda ste, dyž nevodpovídáte. Já sem trochu dělník a trochu vagabund, jak říká tady Joe. Jmenuju se Václav Novák a pocházím z Náchoda.“

„Tak. Já se jmenuji také Václav.“

Nic moudřejšího doktora Marka nenapadlo. Po chvíli se ještě zeptal:

„Proč nemáte rád pány z konzulátu?“

„Protože nás znaj, jen dyž jim teče voda do bot. Jinak ne. Za dvacet let mezi nás starousedlíky nešli, ale sotva vypukla válka, moh ste vo ně tady v českéj čtvrti klopejtat. A to bylo nákejch řečí: nezapomínejte na starou domovinu, dávejte a sbírejte, vaše ména budou zlatým písmem zapsány v dějinách druhýho vodboje, národ spoléhá především na vás — a semhle támhle samý takový žvanění. To se ví, národ spoléhá především na Václava Nováka z jednadmdesátý ulice v New Yorku. Já jednou řek konzulovi, že se národ na nás právem vyprdne, a von se urazil. Je to jemnej člověk. Poslouchejte, doktore — vy ste jistě nákej ten doktor — posíláte domů balíčky?“

„Ano.“

„A děkuje vám za ně někdo?“

„Děkuje.“

„Hm, to musí bejt hezkej pocit, dyž člověk dostává děkovný dopisy. Mně nikdo nepíše, já nemám doma živou duši známou, přišel sem do Ameriky jako malej kluk. Ale tady U páva furt slyším: ten mi psal a ta zase bláznila, dyž vybalila čaj a kafe, a děti se popraly vo čokoládu — a takový a vonaký řečí, tak mě to dohřálo, koupil sem, co sem moh koupit, a poslal sem to ve velkým balíku na svý vlastní méno: Václavu Novákovi, dělníku ve Škodovejch závodech, Plzeň, Czechoslovakia. To by v tom byl čert, aby ve Škodovce nebyl nákej Václav Novák. Ten bude boulit voči! A přidal sem

k tomu cedulku — to je vode mně, já sem totiž taky Václav Novák.“

Zájem doktora Marka vzplanul.

„Mezi dělníky ve Škodových závodech může být docela dobře pět Václavů Nováků.“

„Na to sem taky myslel. Inu, v takovém pádu se budou muset rozdělit. Zpátky mi balík nepošlou. Dal jsem za něj i s poštovným jedenáct dolarů, to je pro našince celý mění!“

„Jaké je vaše zaměstnání?“

„Už sem dělal všechno možný, byl sem umyvačem voken, pekařským, knihvazačem, číšníkem, nezaměstnaným, sluhou, čeledínem, ale všude bylo něco wrong, chci říci — všude to mělo ňákou ránu — tak teď se starám vo těžce nemocný.“

„Jak to?“

„Vynáším z jedny nemocnice všechny fujtajbly, jakých se choulostí lidi nedotknou. Je prej to nebezpečný, zato docela dobře placený. Tady vám Joe nese párky. Vodpusťte, esli sem vám zmínkou vo svým zaměstnání zkazil chuť.“

Dr. Marek chtěl říci, že je lékař a že mu tedy zmínka o nemocničních „fujtajblech“ zkazit chuť nemůže, ale v tom okamžiku se přihodilo něco, nad čím nadobro oněměl. Do lokálu totiž právě vstoupil — osel. Ano, živý, čtyřnohý osel. Je sice pravda, že mu kdosi otevřel dveře, vešel za zvířetem a opět dveře zavřel, nicméně příchod osla do restaurace je cosi neobvyklého i v zemi všech možností. A ohromení doktora Marka vzrůstalo až k záchvěvům leknutí, neboť příchod čtyřnožce do lokálu „U páva“ nikoho nepřivedl z míry. Hráči pokračovali v mariáši, Václav Novák se napil jakoby nic, hospodský osla pozdravil „hello donkey“ a jeho pána „hello George“, oslu bez řeči dal chleba, jeho pajdavému průvodci pivo, narovnal si na nose skřípec a pokračoval v četbě novin. Osel zřejmě chodil do této hospody jako domů.

„No, tohle!“ vypravil konečně ze sebe dr. Marek.

„Co má bejt? Ten vosel?“ zeptal se soustolovník. „Toho si nevěšmejte, nekopne vás, ani se zde nevydělá, je to živitel starýho Votruby, toho kulhavce u pultu, v létě vozí po parcích děti a v zimě ho George Votruba půjčuje divadlům a na všelijaký maškarády. Já vám řeknu — pernej chlebiček, žít dnes z vosla!“

Dr. Marek si připadal jako v Jiříkově vidění: hostinský se skřipcem a s tváří profesora čte noviny, osel slizuje s pultu chleba, hned vedle něho zarostlý člověk hltá pivo, za stolem mlátí strejcové kartami a ječí na kverulantského kibice zne- tvořené českoamerické láteření, soustolovník Václav Novák rozškrtuje o botu dlouhatánskou sirku, zapaluje si doutník a suše konstatuje: „Todle je nejslušnější hospoda v celej české čtvrti!“

Ohromený host si také objednáva pivo. Namoutě, tohle tedy je hospoda! Ale je mu v ní dobře, tak dobře, že i jeho úsměv ztrácí náhle stín věčného smutku a strhuje tvář do nového, chlapecky vzrušeného výrazu. Pivo je znamenité a lidé nejsou dotěrní. Ani když se vyptávají, ani když bez vyzvání k vám přisednou. A rozradostněný muž má náhle nápad:

„Poslouchejte, příteli Nováku, jste očividně muž světem i životem protřelý. Nevěděl byste o nějakém pokoji pro mne? Rád dobře zaplatím.“

„Kde vostáváte teď?“

„V Greenwich Village. Jsem tam hostem v jedné americké rodině, a to víte...“

„Sure, že vím. Ryba a host třetí den smrdí. Co byste zaplatil za pokoj?“

„I deset dolarů týdně.“

„Cože? Vyhral ste na dostihách?“

Bůh suď, jak se stalo, že si dr. Marek zvolil právě tohoto človíčka za zpovědníka. A víc: uvěřil, že on porozumí, čemu nemohou nebo nechťejí rozumět jeho dosavadní hostitelé. Do jeho slov pronikl dlouho potlačovaný zápal, přitáhl si blíže k Novákovi židli a ještě hlavu k němu naklonil.

„Podívejte se, jsem lékař a musím dokončit jakousi práci, dostal jsem na ni stipendium. Ale k práci potřebuji klid. Ještě nikdy jsem neměl tak málo štěstí jako v posledních týdnech: agent mi našel byt, jehož majitelka byla šílená. Vy- hodila mě po půlhodinové rozprávce. Pak se mne ujal bývalý můj učitel. Od něho jsem musil odejít, protože má přítom- nost odkrývala v něm jakési špatné svědomí. Teď bydlím u bohaté Američanky. Sněsla by mi modré z nebe, ale právě pro její přílišný zájem o mou nezajímavou osobu a proto, že jsem hostem a nikoli nájemníkem, je mi v tom bytě nevolno.

Mně nemůže pomoci žádný hostitel, nýbrž domácí, od něhož budu mít svatý pokoj. Rozumíte mi? Naše práce je přece důležitější než všechno ostatní kolem nás a v nás.“

„Tudle zasejč nepovídejte, doktore, práce není všechno! A to si troufám říci hned, i když ještě nevím, jaká ta vaše práce vlastně je. Ste asi krapánek zamilovanéj do svej profese, that's all! Vy se nák nehodíte do našeho století, jak pozoruju, teď je důležitější než práce něco jinýho. Povím vám co: boj!“

„Vždyť už je mír!“

„Mír není nikdá, you know? Bojovat (vyslovil anglické slovo s českou koncovkou — fightovat) se musí pořád.“

„Ale ta má práce je také boj, boj proti chorobě.“

„Dobře, dobře, já vám věřím, ale nechodte slepej mezi lidma: právě vo práci se musí člověk rvát. Povídal ste, že ta první domácí byla šilená. Well, a ten váš bejvalej učitel a ta bohatá ženská, co vás hostí, ty nemaj v hlavách vo kolečko víc? Jo, miláčku, čtete noviny, poslouchajte rozhlas, chodte do vznešený společnosti, kde se probírá vobchod a politika, kupte si hodně tlustý brejle a najděte mi dnes člověka se zdravým rozumem. To já vám říkám. Eště v takovejhle putice ho nejspíš najdete. Sure, že jo! Právě proto, že zde daj najít a napít člověku, ať vypadá jak vypadá, a i když musí s sebou přivít vošla. Ale abych se vrátil k vám. Ste náročnej, doktore, chcete vod lidí k práci vobyčejnej pokoj a nádvkem chcete mít vod nich eště svatej pokoj. Krapet moc, nezdá se vám? Dyby bylo léto, moh byste bydlet u mě, sem celej den v nemocnici, k práci byste měl klid, jenže já nemám žádný kamna. Jen vodovod a vanu s teplou a studenou vodou. Dyž je mi moc zima, napustím do vany horkou vodu a vohřívám se nad párou. To pro vás nic není. Nechal bych vás u sebe za dva dolary tejdně. Ale počkejte — byl už ste na konzulátu?“

„Co bych tam dělal?“

„A jámináčku, vy ste mi greenhorn! Tam se přece každej Čech má hlásit, pokud není americkej vobčan. A vy jistě Amerikán nejste. Tak si tam honem zajděte, eště byste moh mít vopletačky, že ste tam nikdá nohou nepách. Konzulát je snad na to, aby lidem radil, ne? Dyž nepořídíte u vysokejch pánů, děte na ty malý, je tam nákej oficiál Zajíček. Poznáte ho v tu ránu, je blondýn, asi čtyřicátník, celkem hubenej, ale má tak

vobrovskou zadnici, jakou ste u mužskýho nikdá neviděl. To je vod samýho sedění. Tak na toho se vobratte, je to nice boy. Já s ním taky tendle tejden vo vás promluvim. Dyž vám ani Zajíček nepomůže, přídte zasejč za mnou sem. Budu se zatím vyptávat. Lehký to není, ale něco najdem. Jak povídám — fightovat se musí, nejdřív fight a potom práce. A to vám za celou dobu nikdo nebyl vochotnej pomoc?“

Doktor se usmál:

„Náhodou právě myslím na to, nač se ptáte. Syn toho mého bývalého učitele měl mě rád a paní, u které bydlím, má mě jistě ještě raději. Je však láska a láska. Nikdy dřív jsem nepocítil na vlastní kůži, jak může přichylnost škrtit právě toho, komu je věnována. Pravda, někteří tvorové mě měli také jinak rádi: v prvním domě pes a v druhém domě malá holčička.“

Teď se na celé kolo rozesmál Václav Novák. Plácal se do stehů a slzel.

„Zvíře a neviňátko! Sure! Ty vám ovšem nemůžou dát byt! To se povedlo, hahaha!“

KAPITOLA PÁTÁ

„MAMI, nechod' ještě ode mne, já nemohu usnout.“

„Ale co to říkáš, miláčku, proč bys nemohla usnout?“ Nancy hned neodpovídá, převrací se na loži z boku na bok, opravdu jako ten, koho sužuje nespavost, a teprve když se již potřetí dívá do zdi, zakňourá:

„Jsou u nás teď každý večer hosti a dělají rámus.“

„Dnes u nás nikdo není.“

„Mami, ať ke mně přijde a vypravuje mi něco.“ Paní Carson přemýšlí.

„Dobře, já se ho zeptám, ale Nancy, takhle přece nesmíš doktora pořád trápit. Zprotivíš se mu.“

„Tak ať ke mně teď nechodí, ráno za ním sama půjdu, smím? Mami, něco ti pošeptám.“

„Pošeptej, ale potom mě necháš odejít. Co chceš?“